

Hoofdluis

Zorg voor uzelf 21

Uw
APOTHEEK

Hoofdluis

Vrijwel iedere ouder met kinderen in de schoolgaande leeftijd krijgt er vroeg of laat mee te maken: hoofdluis. Een lastig, maar verder onschadelijk diertje, dat leeft in het hoofdhaar van mensen. Je kunt er eenvoudig iets aan doen, maar het is nauwelijks te voorkomen. En wellicht ten overvloede herhalen we het nog maar eens: hoofdluis heeft niets te maken met persoonlijke hygiëne en komt in de beste families voor.

Klein, maar lastig

Hoofdluizen zijn kleine insecten. Van nature hebben ze een wat grauwe, grijze kleur. Omdat ze zich voeden met bloed uit de hoofdhuid worden ze echter vaak roodbruin of rood. Ze hebben ongeveer het formaat van een sesamzaadje, dus zijn ze met het blote oog moeilijk tussen het hoofdhaar te vinden. Door het haar met een fijne stofkam boven een stuk wit papier te kammen, zijn de luizen zichtbaar te maken.

Neten

Hoofdluizen leven niet erg lang, zo'n 30 dagen, maar ze kunnen zich desondanks behoorlijk voortplanten. De vrouwelijke hoofdluis kan in haar korte leven tot 100 eitjes (beter bekend als "neten") leggen. De ovale neten zijn vaal wit van kleur en nauwelijks zichtbaar en worden gemakkelijk verward met roos. Ze zitten stevig tegen de zijkant van een haar "geplakt" en zijn daarom vrijwel niet handmatig te verwijderen. Na een dag of zeven komt het eitje uit en na nog eens een week tot tien dagen zijn de vrouwtjes geslachtsrijp en klaar om zelf eieren te leggen en begint de hele cyclus opnieuw.

Jeuk

De luis prikt zoals gezegd in de hoofdhuid om bloed van zijn gastheer of gastvrouw te kunnen opzuigen. Dat veroorzaakt jeuk. Als uw kind voortdurend aan het hoofd krabt en er ontstaan kleine wondjes of korstjes, kan dat een indicatie zijn voor de aanwezigheid van hoofdluis. Het is dan verstandig om de hier boven beschreven "stofkamproef" te doen. Onderzoek dan vooral de warme plekken op een kinderhoofd — onder de pony, in de nek en achter de oren —, want daar huist het beestje graag. Het is sowieso niet onverstandig uw kind regelmatig op hoofdluis te controleren.

Mocht blijken dat uw kind hoofdluis heeft, dan heeft dat overigens niets te maken met een gebrek aan hygiëne. Er is dus geen enkele reden voor schaamte of paniek, maar wel voldoende aanleiding om meteen de school of peuterspeelzaal van uw kind te waarschuwen. Een hoofdluisepidemie zit namelijk in een klein hoekje.

Ondanks het feit dat de kleine parasieten niet kunnen zwemmen, vliegen of springen, verplaatsen ze zich betrekkelijk eenvoudig van de ene gastheer naar de ander. Via de kragen van jassen aan de kapstok, door het gebruik van elkaars kam, borstel en haarspeldjes, of het dragen van elkaars mutsen en sjaals brengen kinderen de hoofdluis over. Kinderen zitten nu eenmaal vaak in grote groepen dicht op elkaar. Vandaar dat scholen en peuterspeelzalen frequent de besmettingshaarden vormen en dat hoofdluis bij volwassenen relatief minder voorkomt.

Behandelen

Als u hoofdluis heeft geconstateerd bij uw kind is het zaak snel te handelen en vooral te behandelen.

Controleer alle gezinsleden, want het is bepaald niet denkbeeldig dat de hoofdluis inmiddels is “overgelopen” naar de rest van het gezin.

Voor het doden van hoofdluizen én neten zijn bij uw apotheek diverse middelen verkrijgbaar. De ervaring leert dat lotions het beste resultaat geven. Shampoos zijn meestal onvoldoende werkzaam. De lotions moeten in de regel op droog haar worden aangebracht. Daarna moet het middel, afhankelijk van het merk, tien minuten tot wel twaalf uur “inwerken”.

Lees voordat u de lotion gaat gebruiken altijd aandachtig de gebruiksaanwijzing en vraag bij de geringste twijfel uw apotheek om advies.

Sommige hoofdluislotions bevatten de stof malathion, een uit de landbouw afkomstig bestrijdingsmiddel. Weliswaar is er tot nu toe geen bewijs geleverd dat de behandeling van hoofdluis met malathion-houdende lotions ernstige gezondheidsrisico's met zich meebrengt, toch vermoedt men dat de stof via de hoofdhuid in de bloedbaan terecht kan komen en na veel en langdurig gebruik schade aan het zenuw- stelsel zou kunnen veroorzaken. Bovendien verspreidt malathion een buitengewoon onaangename geur. Voor wie op safe wil spelen zijn er ook lotions die geen malathion bevatten.

Voordat u baby's en jonge kinderen met een hoofdluismiddel gaat behandelen, moet u altijd eerst advies vragen aan uw huisarts.

Alle middelen voor de bestrijding van hoofdluis (mét of zónder malathion) zijn trouwens giftig. Het zijn tenslotte allemaal pesticiden. Berg ze daarom na gebruik goed op, zodat ze niet bereikbaar zijn voor kinderen. Gebruik ze alleen als er werkelijk sprake is van een besmetting met hoofdluis. Het preventief gebruik van zulke middelen heeft geen enkele zin. Het preventief gebruik van zulke middelen heeft geen enkele zin.

Huis en haard

Met de behandeling van hoofdhuid en –haar bent u er nog niet. Om herbesmetting te voorkomen zult u ook uw huis onder handen moeten nemen. Verschoon het beddengoed en was het — evenals mutsen, sjaals en jassen — op een zo hoog mogelijke temperatuur. Moeilijk wasbare artikelen kunt eventueel 14 dagen opbergen in een goed afgesloten plastic zak. De hoofdluizen houden het namelijk maar een paar dagen uit zonder menselijk bloed, neten gaan pas na een week dood. Als u de zak na afloop weer opent moet alle kleding goed worden gelucht en uitgeborsteld.

Voor de behandeling van toiletartikelen, zitmeubels en ook autostoelen zijn speciale sprays verkrijgbaar.

Preventie

Eigenlijk kunnen we over preventie heel kort zijn. Besmetting met hoofdluis is in de praktijk niet te voorkomen. Als er luizen of neten zijn gesignaleerd op de school van uw kinderen, kunt u ze wellicht op het hart drukken om niet elkaars kleding, haarspeldjes, kammen of borstels te gebruiken. Daarmee kan de kans op besmetting enigszins worden verkleind. Uitsluiten kunt het echter niet en daarom doet u er goed aan de haren van uw kind regelmatig te controleren met een speciale netenkam. U kunt er tenslotte niet vroeg genoeg bij zijn.

Alle feiten op een rij

- Neten (de eitjes van de hoofdluis) zijn vaal wit van kleur, ovaal en zitten tegen de zijkant van een haar “geplakt”.
- Eenmaal gelegd, doet een luizenei er ongeveer een week over om uit te komen en nog eens 7 tot 10 dagen om geslachtsrijp te worden en voor een volgende generatie hoofdluizen te zorgen.
- Hoofdluizen leven ongeveer 30 dagen en kunnen in die tijd honderd eieren leggen.
- Hoofdluizen zijn grauwgrijs van kleur, maar worden nadat ze zich hebben gevoed met menselijk bloed al gauw roodbruin tot rood.
- Een hoofdluis heeft ongeveer het formaat van een sesamzaadje.
- Hoofdluizen hebben zes poten, uitgerust met klauwen, waarmee ze zich aan het hoofdhaar kunnen vastgrijpen.
- Hoofdluizen zijn kruipende insecten. Ze kunnen niet springen, vliegen of zwemmen.
- Huisdieren kunnen geen hoofdluis krijgen.
- Het krijgen van hoofdluis heeft niets te maken met verminderde hygiëne.